

KULTUUR

Kunstnikuvestlus A-galeriis

Täna kell 17 toimub Tallinnas A-galeriis kunstiteadlase Harry Liivranna ja A-galeriis oma ehtenäitust „Vooruse lätted“ eksponeeriva metallikunstniku Erle Nemvaltsi kunstnikuvestlus. **EPL**

Elna Kaasiku autorikangad Eesti kroonidega

Rahvusraamatukogu peanäitus-sesaalis avati tekstiilikunstnik Elna Kaasiku näitus „Vaade Eestile“. Eesti maastikke ülistaval näitusel kasutab Kaasik

segatehnikas vaipadel rahvakunsti seelikumustrite motiive, Eesti kroone, hõbepaberit. Kujunduses imiteerivad metsa ehtsad võimsad laudad. **EPL**

„Anna Karenina“ nauditav traagika

Anna Robertast peegeldus noorest east hoolimata küpset elegantsust, pehmet graatsiat ja naiselikku väge. Jevgeni Gribist (Vronski) õhkus nooruslikku enesekindlust, pealehakkamist ja vaprust.

Mõjuvaid hetki pakkusid lavastuses Anna kohtumised pojaga.

muusika, kostüümide ja lavakujunduse ka nurgelisemas, meeleheitlikumas koreograafias. Meelde jäävaks osutus ka stseen teatris, kus Annat süüdistatakse truudusetuses: elegantsuse ja glamuuri taga peituvadki tihtipeale sosinad, klatš ja draama. Stseen oli nauditav ka tänu esteetiliselt lavakujundusele ja kaunistele kostüümidele. Anna Karenina looga kangastubki kevadise armumise ja rõõmu asemel pigem talvine depressiivsus ja valu. Lumesadu ja raudteejaamad muudavad meeled melanhoolseks ja nostalgiliseks. Selline masendus teebki ehk teose niivõrd paeluvaks – õnneliku lõpu puudumise tavatus peitub omamoodi ilu.

Minu jaoks oli lavastuse kõige meelilendavam osa selle legendaarne lõpp: koht, kus Anna tapab end rongi ette hüpates. Mis teeb sellise traagilise sündmuse lavalaudadel puudutavaks ja millegipärast lausa kunstiliselt nauditavaks?

Kunstiliselt nauditav rongiõnnetus

Arvan, et sündmust, mis on end kultuuriliselt niivõrd ulatuslikult inimeste mälu sisse seadnud, on äärmiselt keeruline lavastada. Kesler sai sellega nii koreograafiliselt kui ka lavastuslikult hästi hakkama, soojendades publikut ees ootavaks traagikaks üles Anna tantsu kaudu tumedate jõududega ja lõpetades balletisolisti graatsilise hüppega otse silmipimestavatesse tulesse. Kesleri „Anna Karenina“ peamine tugevus oli mitmekesine ja oskuslik koreograafia. Ka balletikooli õpilaste jaoks oli leitud häid vahendeid, kuidas nende tugevusi esile tuua. Põnevamad hetked jäid minu jaoks lavastuse teise vaatuse lõppu, kus pinged muutis liikumise dramaatiliseks, nurgelisemaks ja nüüdisaegsemaks.

Ballett kasutas küll tänapäevaseid vahendeid, kuid olemuselt oli tegu siiski klassikalise balletiga. Emotsioone väljendati pigem žestide kui näiteks näoilmetega. Klassikaline ballett on väga oluline ja professionaalne kunstivorm, kuid minu unistustes võiks selles olla vähem dramaatilisi žeste ja rohkem päris emotsioone. Ka lavakujunduses võiks ehk olla veidi vähem kirevaid taustapilte ja rohkem nüüdisaegseid lahendusi. Need mõtted on aga pigem isiklikud maitse-eelistused. „Anna Karenina“ andis rahvusoperi Estonia hooajale jõulise lükket ja teenib vääriliselt romaani märgilist. Kesleri kolmas täispikk ballett jääb inimestele meelde jäävaid teatrielamusi pakkuma. ●

Marina Kesleri balleti peamine tugevus on oskuslik koreograafia.

ARVUSTUS
Ilona Vapper
tantsuvaatleja ja -kunstnik

1. september oli täis pidulikkust. Vormimütside ja lilledega koolilapsed jalutasid linna peal, sügise tulekut meenutav karge õhk imbub kontidesse ja juubilar Marina Kesleril esietendus kolmas täispikk balletilavastus „Anna Karenina“, mis on seatud Dmitri Šostakoviči muusikale.

Lev Tolstoi romaan „Anna Karenina“ on olnud paljude filmide ning teatri- ja balletilavastuste allikas. Legendaarne priimabaleriin Maia Plisetskaja oli esimene, kes tantsis 1971. aastal Anna Kare-

Teisest vaatusest jäid üllatusena meelde balletikooli õpilaste esitused. Laste südikus tõi naeratuse suule.

nina lugu oma abikaasa Rodion Štšedrini muusika järgi. 2000. aastal tantsis Kareninat ka Kaie Kõrb, lavastaja oli toona Leedust pärit Jurijus Smoriginas. Eri heliloojate, filmi- ja teatrilavastajate, etendajate ja kunstnike kaudu on Kareninast tekkinud hulk erinevaid versioone ja tõlgen-

dusi. Milles peitub teose tuum? Miks on teos saanud niivõrd menukaks ja kõnetab nii paljusid inimesi? Milline on Kesleri ettekujutus Kareninast? Enne esietendust kirjeldas Kesler Eesti Päevalehele, et tema versioon Annast on pehmem, naiselikum ja haavatavam. Tõepoolest õhkus rahvusoperi Estonia balletiartistist Anna Robertast, kes tantsis Anna osa, noorest east hoolimata küpset elegantsust, pehmet graatsiat ja naiselikku väge. Vronski osatäitjast Jevgeni Gribist peegeldus nooruslikku enesekindlust, pealehakkamist ja vaprust. Ketlin Oja (kes tantsis Kittyt, Vronski võimalikku kaaslast enne Annaga kohtumist) soolotants oli puudutav. Selles oli tunda armastuses pettumise kurbust kõige siiramas võtmes. Anatoli Arhangelski tabas Karenini olemust – karm ja kõrk külmus tuli hästi esile.

Anna ja Vronski armumise hetk jäi võrreldes teiste sündmustega veidi keskpäraseks. Seetõttu kannatas lavastuse vältel veidi ka paarivaheline „keemia“: oli näha omavahelist sümpaatiat, kuid seda, et nad ei saa teineteiseta elada, ma ei näinud.

Mõjuvaid hetki pakkusid lavastuses Anna kohtumised pojaga. Oli tunda, et kuigi romaani põhiline traagika on armumine, armastus ja selle kaotamine, on ema ja lapse vaheline suhe veel tugevam, ilusam ja valusam. Teisest vaatusest jäid positiivse üllatusena meelde balletikooli õpilaste esitused: energiline ja huvitav koreograafia ning laste südikus tõi naeratuse suule. Edasi kulges etendus juba süngemates toonides, mis väljendus peale

Anatoli Arhangelski tabas Karenini olemust – karm ja kõrk külmus tuli hästi esile.

Fotod: Jack Devant

BALLETT

„Anna Karenina“

Lev Tolstoi samanimelise romaani ainetel
Autor, muusikaline kujundaja ja koreograaf-lavastaja: Marina Kesler
Helilooja: Dmitri Šostakovič
Kunstnik: Reili Evert
Valguskunstnik: Rasmus Rembel
Dirigendid: Kaspar Mänd või Lauri Sirp
Nimosas: Laura Maya, Anna Roberta, Lola Howard, Marita Weinrank või Alena Shkatula
Esietendus rahvusoperis Estonia 1. septembril